

bármily szívóssággal és ernyedetlen szorgalommal folytatnának is, egyes lelkes, laukadát nem ismerő egyének és testületek által: azok meghiusulnak és sikert nem arathatnak mindaddig, míg maga a legfőbb tényező: a társadalom zöme — addig is meg a czélab vett nagy borderejű ipar-törvény a kor kívánalmi és az élet tapasztalatai szerint át nem alakították — öntudatra nem ébred és magáéva nem teszi azon hazafias eszmét, hogy a hazai ipart és kereskedelmet megérdemelt pártfogásban részesíteni a legszebb erény és a legszentebb hazafis kötelesség anyival is inkább, mert a pártolási által nemcsak hogy legtöbb esetben senkinek legkisebb áldozatát se hozunk, de ellenkezőleg ezzel saját magunknak is hasznunk, a baza közjólétnek emelésén pedig a leghatékonyabban munkálkodunk.

Nem akarván más üzlet ágában is napi rendszerrel mindenemü visszaélésekről szólni, egyedül a műveltség, az óra üzletnél az utóbbi időben már túrhatalomra vált, és a nagy közönségre is úgy, mint a hazai kereskedelem és iparra ropogtat károsan nehezedő szedelekekről akarok szólni.

Míg a bécsi szedelekek eddig a hírlapokban nagy hangzatos a közönség könnyen hívósággal számított furfangos hirdeményekkel csalták le a közönséget, és ez uton szilpilyozták ki zsebéből évenként százezreket ringy rongy, sok esetben épen semmit érő csak játéknak való órákért; most utóbbi időben már utazóikkal elárasszák még mindig könyven hívó hazánk fiait — annyira; hogy most már nem csak a vidéket megérkezők; illetőleg raktárak hiányában van, és így ott érhető tág tér nyílt a szivatuzására de most már a főbb városokat, és így Debreczent is fosztogatásuk színhelyévé tették.

Ezen utazók a városban és vidéken házálván, tolvakságaikkal és zaklatásaikkal addig gyötörk kisméretű áldozataikat, míg végre — tisztelet a kivételnek — az erősebbek ellenállása is megtörténjen, az illetők mint a vagy rajz után megrendeléseket tesznek láttalában és oly méreg drága árban, hogy annak a lehetősége a szakértő embert méltán bámulatba ejti; — és a már hírlapokban is sokszor a megcsalott felek által tett óvó nyilatkozatok dacára még mindig akadnak nagy számban és fájdalom főleg az intelligens osztályból, kik lépve mennek és ott is ragadnak.

Es itt bátran hivatkozhatom azon t. urakra, kik ilyen utakon tettek vásárlást vagy megrendelést, hogy azoknak 10-12 ed része tanúságot tesz arról, hogy rutil megcsalattak és rászedettek.

Ezen utazó házalók mellett mi hazai kereskedők és iparosok, kik az állam és a város minden közterheiben kelletlenül jobban részesítve nyögünk, kik minden humánus eszméért lelkesülve erőnkhez képest áldozunk, kik mind helyi, mind országos érdekű közügy pártolása oly gyakran sarkalattva, magunktól a szükségést is megvonva adozunk: arra vagyunk kárhoztatva, hogy szemléljük ezen idegeneket miként őrök itt tanját és a közönséget befonna miként szedik az epret és a zsebeink a pénzt a külföldre előlünk, kikre a közterhek mindinkább elviselhetetlen mértékben súlyosodnak.

Ha egy statisztikus fáradságot venne magának és azt lehetséges volna kiszámítani, hogy mily óriási összeg vándorol ki hazánkól olyan cikkekre, melyek ugyanazon árban itthon is megszereshetők volna, nem háborom kijelenteni, hogy az eljlesztő összegzet tenne ki, mely összeg, és így annak haszna ha itt maradna és köztünk oszolnék meg, főleg a mostani mostoha időkben mennyire gyümölcsözően emelne az üzlet forgalmat, s mily hatalmas emeltyje lenne a közvagyonosodásnak; azt fejtegetni feleslegesnek tartom.

Az itt felsoroltakból mindenki meggyőződhetik arról, hogy mindenféle frázisnál sikeresebben és előnyösebben lehet országos bajainkat úgy orvosolni, hogy a társadalom minden egyes tagja helyzetünket feljegyve a maga tehetsége szerint igyekezzék súlyos sorunkat javítani és a hazai ipar és kereskedelmet legalább is azon egyszerű nem szakértő részének nyújtott módon pártolni: hogy gyártmányaink és árucikkeink árának legalább

is egyenlő esetében a pénzt ne dobjá idegeneknek, hanem adja azt inkább saját honfi társainak.

Meggyőződhetik továbbá a t. nagy közönség arról is, hogy sem a közönség, sem mi ezen visszaélések ellen senki által ez idő szerint nem oltalmaztatunk.

Es itt önként merül fel a kérdés, hogy addig is meg ezen különben napirenden lévő kérdések a törvényhozásnál végelintézet nyerne — nem védelmezhetünk-e meg nevezett házalóktól? felelet: de igen városi hatóságunk által.

Biztos tudomásával bírok annak, hogy hazánkban nagyon sokfelé már régen érezték szükségét annak, hogy ezen káros körülményt meg szüntessék ugyanazert az országunk igen sok megyei és városi köztörvény hatósága a házalást saját területén betiltotta, és ezen intézkedést a kormány is helyeseiőven, azt jóvá hagyta.

Ugyanezen szükség érzettől áthatva és indítatva a Debreczen kereskedelmi és ipar kamara is még a múlt évben megkereste és felkérte t. hatóságunkat, ezen, már nálunk oly nagy mérvben elharagpódott mindennemű házalás betiltására, azonban fájdalom! a mai napig tudtommal — ebben az ügyben semmi sem történt, úgy hogy a napokban a kereskedelmi és ipar kamara ismét indítatva érezté magát, a már túrhatalomra vált és oly nagy mérvet öltött vissza élések és hazalások haladék nélküli beszüntetésére ismét hatóságunkhoz át írni és kérni, hogy ezen fontos ügyet kellő és megérdemelt figyelembe részesítve késedelem nélkül oldja meg.

Az hiszem és reményem, hogy a tek. hatóságunk a felmerült kérdésben tovább szemet nem hunyhat, és ezen kérdés elütése elől ki nem térhet, hanem sürgős feladatának fogja tekinteni, hogy saját lakosai érdekeinek kötelességgel tartása mellett, ezen égető kérdést, minden további késedelem nélkül a közönség és óhajuk megfelelőleg akként fogja megoldani, hogy innen mindenféle betolakodni akaró házalók kimélet nélkül kiküszöböltesse.

Ezeket már elukedhetetlen kötelességemnek tartottam az elkövetett sok visszaélésekkel és megkároztatásokkal szemben a t. közönségnek és jól felelőgt érdekében közözni.

Közleményem azon hó óhajom nyilvánítása mellett fejezem be, vajha az ipar törvény revizioja és a házalási szabály, a régen érzett szükség és közérdek figyelemmel tartása mellett a hazai ipar felvirágzására mielőbb foganatosíttatnék.

Serli Ede.

Külföldi hírek.

London. Beaconsfeld lord levelet intézett az írthon alkirályhoz, melyben az írthon és Angolország közötti alkotmányos kapcsolat megszilárdítását hangsúlyozza s az alkirályt a parlament feloszlásáról értesíti. A képviselőválasztásokra általában nagyban köszülnek. Erzsébet királyné tegnap érkezett Londonba.

Roma. A minisztérium elfogadta a házassági kötelék feloldhatóságának eszméjét, melyet a kamarában marri vetett fel.

Konstantinápoly. Mahmud Damat pasának, a szultán sógorának Konstantinápolyba való visszatérését az orosz diplomácia közvetlen föllépésének érdeméül tulajdonítja. A pasát körülbelül husz hónappal ezelőtt "kormányzóknak" számítotték Tripolisba és pedig Szaid pasa tanácsára. Azt tartják tehát, hogy Szaid nem sokáig marad kormányelnök. — Mahmud Damat hazatérését azaz is összefüggésbe hozzák, hogy Anglia hatalma csökken Konstantinápolyban.

A debreczeni tisztviselők ünségélyző egyesületének alapszabályai.

(Folytatás.) A felsorolt esetek azonban a törvény-szabta felelősség alól senkit sem mentenek föl.

Ha a c) alatt felsorolt esetben az illető tag az egyesület ügyeit, hivatalából történt kiválása napjától számított legfeljebb egy év alatt nem rendezi, alaprészei és esetleges osztaléka a tartalék alap javára esnek. Ha ezen alaprészek az esetleges tartozásokat nem fedezik, köteles az igazgatóság azonnal a szükségességnek látszó biztosítási intézkedéseket megtenni.

Az e) alatti esetben a kizárás felett az igazgatóság határoz. Ezen alkalommal az elnökkel együtt legalább 12 igazgatósági tagnak jelen kell lenni és a kizárás a jelen levőknek csak 2/3-a mondhatja ki. Ha valamely igazgatósági tag az ügyben érdekelve van, a tanácskozás és szavazásban részt nem vehet. Az igazgatóság határozata ellen a közgyűléshez lehet fellebezni.

Ha anyai igazgatósági tag volna személyesen érdekelve, hogy az igazgatóság tagjai határozatképes számmal nem ülhetnek össze, akkor az ügyben csak a közgyűlés határozhat.

9. §. A z egyesület vagyon a. Az egyesület vagyon a) szegélyesei, b) előlegezései és fogyasztási és c) tartalék alapra oszlik.

A szegélyezési alap képződik az évi tiszta jövedelem 5%-ából, a rendezett hangversenyek, felolvasások stb esetleges jövedelmeinek 60%-ából és ezen alap javára tett adományokból.

Ezen alap kizárólag csak nyomorba jutott egyesületi tagok, vagy ezek özvegyeinek és árváinak felségelésére, orvosok díjazására, beteg-ápolási költségekre stb fordítható. Az előlegezési és fogyasztási alapra a tagok alaprészei fordítandók.

A beirattási díjakból és a 3. § végpontjában megállapított 10 krajczárból a felszerelési és kezelési költségek fedezendők, ha ezek által fel nem emésztetnek, a maradvány szintén az előlegezési és fogyasztási alaphoz csatolhatók, ellenben elégtelenség esetén a hiány a tiszta jövedelemből pótlandó.

A tartalék alap az évi tiszta jövedelemnek 5%-ából a rendezendő hangversenyek, társas összejövetelek stb. esetleges jövedelmeinek 40%-ából, a hírszámokból, a törvényes alapszabályok értelmében visszamaradt, illetőleg elvált alaprészekben és osztalékokból, ezen alap javára esetleg tett adományokból és a tartalék alaprészek 5% os kamatából képződik. Ha a befizetett alap részek összegének 40%-át elérte, a tiszta jövedelem százalékában tovább nem részesítendő, hanem csak saját kamataiból növekedik. A tartalék alap csak az esetleges veszteségek fedezésére fordítható.

10. §. Előlegek. Előlegek csak is az egyesület tagjainak engedélyezhetők és pedig a következő módokat követve,

- a) rövid azaz egy havi, vagy ezen alóli időre;
b) hosszabb, de legfeljebb 2 évi időre.
A rövid időre kiadott előleg nem haladhatja meg az illető tagnak már befizetett alap-részei összegének kétszeresét és általában a 30 frtot.

Legfeljebb 50 frtig terjedhető rövid előleg csak akkor engedélyezhető ha az illető tag befizetett, de biztosítékul még igénybe nem vett alaprészeinek összege a 30 frtot már meghaladta.

(Folyt. köv.)

Napi hírek.

A helyi hitv. egyháztanács f. hó 11-én d. u. 3 órakor gazdasági ülést tart.

Balogh Mihály, városunk tekintélyes polgára, s ref. egyházi képviselő elhunyt 65 éves korában. Temetése ma d. u. nagyszámú közönség jelenlétében tartott meg. — Béke poraira!

Tavas van, ki van adva parancsnak a katonának. A főhadparancsnoksg hivatalos napiparancsnak adta ezt a legénység tudtára. Addig, hét nap süttét volna bár az égről, nem lett volna szabad a kópenyt letenni: most már ha sibiriai hidegre ébrednénk is, kis kabátban kell járni a vitéznek. — Ez a regula.

Süldő sörteák árverése A földmivelés-, ipar és kereskedelemügyi minisztériumtól vett értesítés folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint a mezőhegyesi m. kir. álladalmi birtokon nevelt 1914 darab egy éves süldő sörtes több arébb falkákbani eladása iránt, az említett minisztérium lötenyészési osztályában, f. év márt hó 18-án d. e. 11 órakor szóbeli árverés fog tartatni, mikor írásbeli ajánlatok is elfogadhatók. Az árverés egyéb feltételei alkaptány Bogdány Imre urnál a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők. Debreczen, 1880. márt. 9. Debreczen város kapitányi hivatala.

Hajos Zsigmond hangversenye. Színházunkban f. hó 20-án adandó nagy hangverseny közreműködők: H a j ó s Zsigmond a párisi opera és milánói scála színház első tenoristája. D'Albor Emma asszony a milánói scála színház első énekesnője. Luigi Casati az olasz király hegedűművésze és Göcsey Rudolf zongoraművész. Műsorozat: 1. Sonata Goldmarktól, előadja Casati és Göcsey urak. 2. Nagy magándal "Hugonották"-ból, Mayerbortól, éneklő Hajos Zsigmond ur. 3. a) Gavotte Borgault Durndray, b) Esti dal és Intermezzo, előadja Göcsey Rudolf ur. 4. Párdal "Mira la bianca Luna" Rossinittól, éneklők D'Albor Emma assz. és Hajós Zs. ur. 5. Ábránd "Linda" opera thémáira Allardtól előadja Luigi Casati. 6. Keringő "Romeo és Juliából" Gunodtól, éneklők D'Albor Emma assz. 7. Ábránd "Árcsozok bál" thémáira — Verdittől, előadja Luigi Casati. 8. Párdal "Afrikai nőből" Mayerbortól éneklők: D'Albor Emma és Hajós Zsigmond.

Színház bérlet. A hetedik, vagy is az utolsó előtti színház bérlet f. hó 13-án azaz jövő szombatban nyitattik meg. Tisztelettel kérjük Debreczen város műpártoló közönségét, kegyeskedjék e bérletet becses pártfogásával támogatni, miután az igazgatóság mindent elkövetett hogy e bérlet kiváló művészetet nyújtson a n. é. közönségnek, ugyan is e bérletben a budapesti nemzeti színház két kitünő tagja fog vendégszerelni u. m. Vizváry Gyula ur és Sz. Prielle Cornelia asszony. Beccs pártfogásukat kérve mely tisztelettel. Az igazgatóság.

Színház hírek. Ferenczy detek intricus színésznök jutalomjátéka szombaton lesz. Hegedűs gyönyörű drámáját a "Hazatértek"-et választja jutalomjátékaul. — Vizváry Gyula első feljépte már a jövő héten szerdán lesz. Valószínűleg "Tricocche és Caollette"-ben játszik először.

Közönségnyelvívítés. Mindazoknak kik szeretett férjüket illetőleg felejtethetetlen és atyáknéhai Nagy Sámuelnek a tegnapi napon történt végtszességétetle alkalmával jelen voltak — melyen megzatott kebellet közönségtelket nyilváníttuk. — Debreczen, 1880. márt. 10. öv. Nagy Sámuelnek és gyermekei.

Sok lesz a jóból. A mint értesülünk ismét egy új tudakozó és közvetítő intézetet akarnak városunkban felállítani a szt. anna utcán. Az intézet célja és hivatása ugyanaz a mi a másik három, nem jósolunk neki valami hosszú életet.

Furcsa találkozás a sírnál. Tegnaptettek el városunkban egy Szilágyi János nevű pandur. A koporsóra két gyászoló nő borult. Az egyik a meghaltinak férjénél levő legánya, a másik pedig három év óta hitlen házastársa. Szilágyi hites netjéte l három év alatt elvársa élt, most azonban az asszonyban feléledt a halott iránti kötelesség érzete és ő is elment a temetésre. Meglátta férje koporsóját, hangos sírásra fakadt s ő is a koporsóra borult. Mikor ezt a Szilágyival hitendül élt asszony meglátta, tiszteletteljesen húzódtól félre. A temetési szertartás befejezte után a menet zeneszó mellett megindult a temetőbe. Mikor a sír már fel volt hantolva és a nép oszlan kezdett, a két asszony összenézett és a feleség egy őt forintost adott a cigányoknak, hogy állják körül a sírt és fújják el a meghaltnak nótáját, hogy: "Kalamop szememre vágom."

Közönségnyelvívítés. Az iparegyleti takaréka és hitelintézet közgyűlése végzése folytán, a nögyelt árva háza pénztára javára 10 forintot küldött hozzá. Intézetünk e meleg pártolásáért legmélyebb, legáltalásabb köszönetem nyilvánítom Kacsokicsán.

A református templomokba a reggeli és délutáni harangzás ideje a jövő szombattól kezdve megváltozik. Reggel 8 óra helyett 7-ór délután pedig 2 óra helyett 3 órakor fognak harangozni.

Körözés. Less Imre Gabolaspatak, utóbb gyümölcsincsi lakos a sz. somlyói főköbörtönbent letartóztatott vizsgálati fogoly a városi kórházból f. év február 28-án megszökve, körözetik: Személyleírása a következő: Kis testalkat, beteges, sovány, hosszú arccsal, sapadt kinézéssel, szőke hajjal, magas homlok és sárgás szemekkel, 36 éves, beszél magyarul és románul.

Borzasztó rablójelkossági esetről értesítenek bennünket. Az eset Er-Adonyban történt. Ottani földbirtokos Bélyeg Imre f. hó 5-én Szathmármegyéből fogadott két családját megfenyítve arczul vágta azokat. A két család ezért bosszú forrást s este nyolc óra tájban nagy fegyver felszerelést, megrohanták védetlen utakat, és egy pár fejze ütessel megölték. A fejszével oly borzasztó csapások mértek a szegény áldozat fejére, hogy a koponya csaknem darabokra tört széjjel. A gyilkosok ezután rabláshoz fogtak, több értékes tárgyat, pénzt, de különösen fegyverneműt raboltak. Baranyi Géza a derék székellyhídi csendbiztosnak sikerült a rablójelkosságot elfogni.

Arviz. A tegnapi érkezett vészes híreket mint örömmel hozzuk tudomásul, megnyugtató hírek váltották fel. A rad nagy részét túl van a veszélyen sőt ez, talán egészén is megszűnt. A váratlanul megindult jégzajlás az áradásnak elejét vette s a víz egyre apadt. De nemcsak Aradról hanem másfelől is megnyugtató hírek érkeztek.

Legujabb

Budapest. Jól értesült körökben hírlk, hogy a közös pénzügyminiszter Szilágyi József lesz.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap csütörtökön Litzemayer nővérek jutalmul bérletszünet: BÜVÖS BUBA. Vig operette 3 felv.

Ezt megelőzi: Dinora operából. Nagy magándal és arnyéktáncz. Végül itt először: Susanna

Legujabb vigj 1 felv. Közben: Táncok a Litzemayer nővérek és tanítványaik által.

Felelős szerkesztő: Kutasi Imre. Főszerkesztő: Vértési Arnold.

Hirdetés.

KATZ LAJOS borkereskedésében

- a "Hungaria" vendéglő mellett.
1 Liter új hegyi bor 12 kr
1 " új bakar bor 14 "
1 " 1878. ó-hegyi bor eddig 20 m. 16 "
1 " bakar bor " 24 m. 20 "
1 " 1874. bakarbor " 40 m. 30 "
1 " 1866. " " 50 m. 40 "

Egyszermind a t. közönséggel tudatom, hogy borüzletem dohány- és szivarüzállással is ösre van kötve. Tisztelettel: Katz Lajos borkereskedő.

(66) 4—?

Van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, hogy nálam mindenféle ASZTALOS- és kárpitos-munkák kaphatók és megrendelhetők.

Ugy helyben, mint vidékre bármiféle kárpitos-munkák, mint bútorok egyszerűtől a legdíszesebb kiállítással, szoba-diszítések

stb. a legolcsóbb árszámítás mellett felvállaltatnak. Bútorraktáram Széchenyi utca a „Korona"-szállodával szemben van.

Tisztelettel: Zátorszky István kárpitos.

Katonasági főorvos Dr. Schmidt-féle fül-olaj

Dr. Deutsch M.-által tökéletesbive, meggyógyít minden siketséget, ha nem szűletéskor örökötített; azonai megszüntet a nehézhallást és a fulguzást. Hamisítatlanul használati utasítással együtt 2 frt 40 krajczárnak bérmentesítése mellett csak is a forráktól: Graetz Gyulánál, Bécs, II. Praterstrasse 49. rendelhető meg.

Advertisement for a men's clothing store. Title: 'a mérték feladása mellett'. Text: 'Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy itteni férfi szabó-üzletemet külföldi finom szövetekkel és idényczikkkel bőven ellátván, bármimemű és idényre való öltözéket megrendelés folytán pontosan és izléssel kiállítva készítek. Jeletem továbbá, hogy férfi ruha-raktáramban egész fekete salon-öltözékek 28 frtért nagy választékban kaphatók, ugyszinte tavaszi felöltők, gyermek ruházatok másnemű öltözékek 10 frtől 30 frtig saját szabásom és gyártásommal kiállítva, a határozott árak közpénz fizetés mellett vannak számítva. Legfőbb gondom van arra, hogy raktáramban csinos szabás és legjobb munkával kiállított öltözékekkel, a jó izlésnek és jutányosságának is megfelelőe szolgáljak, és hogy a tölem vásárolt kész ruha, a kiállított illetőleg épen olyan legyen, mint ha megrendelésre készült volna; a határozott árakat pedig, melyek a mindkét félre kellemetlen alkut helyettesítik, úgy számított, hogy a t. közönség nem szakértő részének már is megnyert bizalmát irányomban megtarthassam. Tisztelettel vagyok a n. é. érdemű közönségnek alázatos szolgálja Szedlák József férfi szabó. (13) 9—?

Advertisement for a Debreczeni könyv-, kő-, műnyomda s kártyagyári részvénytársulat. Text: 'A debreczeni könyv-, kő-, műnyomda s kártyagyári részvénytársulat részvényeiből kir. közjegyző jelenlétében tartott 5-ik kisorsolásnál következő számu 22 db. részv. huzato t ki: 8, 9, 14, 257, 279, 282, 297, 300, 321, 323, 327, 329, 340, 347, 351, 352, 366, 377, 385, 386, 389, 411-ik szám. Ezen részvények az illető ténitvények beszolgáltatása mellett, darabonként 70 frt tőke visszafizetés és 7 frt járulékkal, összesen 77 frttal, 1880. márczius 1-től az iparegyleti takaréka- és hitelintézetnél — csapó utca — beváltatnak. (61) 2—2 A felszámoló bizottság.

Advertisement for Orient nagy szálloda. Text: 'Az osztrák és magyar államvaspálya indóházaizhoz legközelebb. Szállodám, mely Budapest legelőkelőbb és legényebb forgalmú helyén, azaz a Kerepesi úton áll, megérdemli, miszerint a nagyérdemű utazók között a legelőkelőbb és legényebb szállodának számítsanak. Alkalmi szoba-árjegyzék: 1. szobák, melyek a legelőkelőbb és legényebb szállodákhoz tartoznak, 2. szobák, melyek a közönséges szállodákhoz tartoznak, 3. szobák, melyek a legelőkelőbb és legényebb szállodákhoz tartoznak, 4. szobák, melyek a közönséges szállodákhoz tartoznak. Árjegyzék: 1. szobák, melyek a legelőkelőbb és legényebb szállodákhoz tartoznak, 2. szobák, melyek a közönséges szállodákhoz tartoznak, 3. szobák, melyek a legelőkelőbb és legényebb szállodákhoz tartoznak, 4. szobák, melyek a közönséges szállodákhoz tartoznak. Schlothauer-Frisch I. szálloda-tulajdonos. (60) 4—12